

Krīzes vadības padomes sekretariāts

Drošības pasākumu kopums ārkārtējās situācijas ietvaros

«D+ koncepts»

KVP/MK
24.03.2021

Piezīmes koncepta īstenošanai

Piedāvātā koncepta skaidrojums:

- Koncepta īstenošanai nav noteikt laiks
- Konceptā piedāvāts pasākumu kopums, kas neatceļ šobrīd noteiktās epidemioloģiskās drošības prasības
- Katra pasākuma ieviešana vērtējama katrā konkrētā situācijā, paredzot kompensējošos mehānismus
- Pasākumus var ieviest mērķēti uz konkrētām cilvēku grupām un vietām
- Virkni pasākumu nebūs iespējams ieviest iestājoties siltiem laika apstākļiem

Laiks & vieta & kritēriji

- Lēmuma projekta sagatavošana un izvērtēšana – **2+2 diennaktis**
- Lēmuma pieņemšana KVP/MK sēdē – ne vēlāk kā **3 diennaktis** pirms stāšanās spēkā
- Lēmuma darbība – ne ilgāk kā **21 diennakti** (*atsevišķi pasākumi nav īstenojami ilgāk, pat nerasniedzot nospraustos mērķus*)

- **Administratīva teritorija / valsts daļa / visa valsts**

- **Šis koncepts var tikt aktivizēts, ja izpildās viens no šādiem kritērijiem** (*VM sagatavoti un MK neatbalstīti 18.03.2021*):
  - 14 dienu Covid-19 kumulatīvā gadījumu skaita uz 100 000 iedzīvotājiem pieaugums par 20%
  - Covid-19 saslimstības rādītājs sasniedz 14 dienu kumulatīvo gadījumu skaitu virs 600 uz 100 000 iedzīvotājiem
  - Stacionāru gultu noslodze sasniedz 70% no ikdienas apstākļos pielietotā gultu apjoma stacionārajās ārstniecības iestādēs vai intensīvās terapijas gultu noslogojums pārsniedz 70%

Mērķis un pamatojums

Mērķis – novērst vai **strauji samazināt**:

- Covid-19 infekcijas izplatīšanos sabiedrībā
- Covid-19 inficēto personu skaitu (mērķētu cilvēku grupās un reģionos)
- Importēto Covid-19 infekcijas gadījumu skaitu
- Jaunu Covid-19 infekciju izplatību
- Hospitalizēto un mirušo personu skaitu

Pamatojums/pazīmes:

- Jaunatklāto Covid-19 gadījumu skaita pieaugums ir **20%** 7 dienās
- Jaunatklāto Covid-19 gadījumu skaita pieaugums reģionā ir **20%** 7 dienās
- Pozitīvo īpatsvars palielinās par **5%** 7 dienās
- Importēto Covid-19 gadījumu skaita pieaugums ir **20%** 7 dienās
- Straujš hospitalizēto pacientu skaita pieaugums - **20%** 7 dienās
- Pēdējo 7 dienu laikā aizpildīto Covid-19 gultu skaits pieaudzis par **20%**, vai aizpildījums sasniedzis **75%**
- Pēdējo 7 dienu laikā aizpildīto Covid-19 intensīvās terapijas gultu skaits pieaudzis par **20%**, vai aizpildījums sasniedzis **75%**
- Neakceptējams vakcinēšanas apjoms pret pieprasījumu (**piemēram - noliktavās uzkrājas liels vakcīnu skaits**)

Personām

- Personām pienākums uzturēties savā dzīvesvietā vienas mājsaimniecības ietvaros (aizliegts doties uz citu mājsaimniecību), izejot no tās tikai pamatotas nepieciešamības gadījumos:
  - atļauta klātienē darba apmeklējumam
  - ārstniecības iestādes apmeklējumam, Covid-19 testa nodošanas vai vakcinēšanās vietas apmeklējumam
  - saņemt klātienē pakalpojumus tuvākajā vietā, kuri tiek nodrošināti atbilstoši šim konceptam, tai skaitā tuvākās tirdzniecības vietas apmeklējumam
  - pastaigā svaigā gaisā līdz vienai stundai divas reizes diennaktī līdz **3 km** attālumam no dzīves vietas
  - personas, kas atrodas pašizolācijā vai karantīnā nedrīkst atstāt dzīvesvietu
  - individuāli sportot ārā līdz vienai stundai divas reizes diennaktī un līdz **3 km** attālumam no dzīves vietas
  - kopjamas personas apmeklēšanai
  - Sankcionētas sapulces, gājiena vai piketa apmeklēšanai, reliģiskās vietas, bērnu, kāzu vai kristību apmeklēšanai

Darba vietās

- Klātienē strādā tikai tie darbinieki, kuri nodrošina steidzamu un neatliekamu pakalpojumu sniegšanu klātienē, vai kuri nodrošina būtisku neatliekamu darbu nepārtrauktību un nevar to veikt attālināti savā dzīves vietā (klātienes darbinieki)
- Darba devējs nodrošina klātienes darbiniekiem darba un atpūtas (t.sk. ēdiena/dzērienu uzņemšanas) apstākļus atbilstoši «Drošas darba vietas protokolam»
- Klātienes darbinieks attiecas atbildīgi un ievēro drošības pasākumus (darbmājas/higiēna-veselības uzraudzība)
- Ražojošās un būvniecības nozares un to loģistikas pakalpojumu sniedzēji turpina darbu
- Darba devējs nosaka, pēc iespējas, drošas pārvietošanās kārtību uz/no darba vietas, vai izmitināšanu kolektīva `burbuļu` ietvaros

Tirdzniecības pakalpojumi klātienē

- Tirdzniecības pakalpojumus klātienē sniegt ir aizliegts. Ievērojot «Drošas tirdzniecības protokolu» klātienē strādā tikai:
  - aptiekas (tajā skaitā veterinārās aptiekas)
  - degvielas uzpildes stacijas
  - tirdzniecības vietas, kurās drīkst tirgot šādas preču grupas:
    - pārtikas preces
    - pirmās nepieciešamības higiēnas preces (par sarakstu diskusija SDKG)
    - pirmās nepieciešamības saimniecības preces (par sarakstu diskusija SDKG)
    - vairumtirdzniecībā būvniecības preces (būvizstrādājumus)
    - datorus, planšetes, mobilos telefonus un to priekšapmaksas kartes
    - tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces un to šķidrumus
    - dzīvnieku barību un preces
    - preses izdevumus
    - sabiedriskā transporta biļetes
    - mutes un deguna aizsegus un individuālos aizsardzības līdzekļus
    - pašu ražoto lauksaimniecības produkciju (āra tirdzniecības vietās)
- Atļauts izsniegt attālināti (izmantojot distances saziņas līdzekļus) pasūtītās preces un tās tiek izsniegtas ārpus telpām, vai iekštelpās vienam klientam (vai kurjeram). Pakalpojuma sniedzējam aizliegts veikt pasūtījumu klienta vietā
- Tirdzniecības vietā tiek nodalītas klātienē un neklātienē klientu plūsmas

Saimnieciskie un publiskie pakalpojumi

- Atļaut visu saimniecisko un publisko pakalpojumu sniegšanu attālināti
- Aizliegt saimniecisko un publisko pakalpojumu sniegšanu klātienē, kur notiek pakalpojuma sniedzēja un klienta savstarpēja kontaktēšanās, vai pakalpojuma rakstura dēļ notiek klientu savstarpēja kontaktēšanās, izņemot steidzamu un neatliekamu pakalpojumu sniegšanu, kā arī svarīgu loģistikas pakalpojumu sniegšanu, kas saistīti ar ražošanu
- Darbu turpina plašsaziņas līdzekļi
- Sabiedriskās ēdināšanas vietās atļaut izsniegt ēdienu tikai līdzņemšanai, tai skaitā ārtelpās
- Valsts un pašvaldību institūcijām klātienē atļauts veikt tikai šādus vitāli svarīgos pakalpojumus:
  - *nepieciešams noteikt vitālo pakalpojumu sarakstu*

Dokumenti

- Var gatavot un izsniegt dokumentus attālināti
- Var lemt par dokumentu izsniegšanas apturēšanu, vienlaikus var lemt par tā izmantošanas termiņa pagarināšanu, kas nevar būt ilgāks par mēnesi pēc ārkārtējās situācijas beigām

Īpašo iestāžu apmeklēšana

- Aizliegts apmeklēt šādās īpašās iestādēs atrodošos klientus un personālu:
  - Sociālās aprūpes centros,
  - Ārstniecības iestādēs,
  - Ieslodzījuma vietās.

Nepieciešamības gadījumā jādefinē pamatoti, neatliekami izņēmumi šādu iestāžu apmeklējumam.

Sporta un kultūras pakalpojumi un pasākumi

- Aizliegt un atcelt visus sporta un kultūras pasākumus
- Notiek tikai Latvijas pieaugušo izlases, Latvijas Olimpiskās vienības un Latvijas Paralimpiskās vienības sportistu, kā arī komandu sporta spēļu starptautisko un augstāko līgu komandu pilngadīgu profesionālu sportistu (personas, kuras uz līguma pamata un par nolīgto samaksu gatavojas sporta sacensībām un piedalās tajās) treniņi ārtelpās «Sporta drošības protokolu»
- Muzeju ārtelpās, dabas takas un sporta veikšanas vietas ārtelpās ir slēgtas
- Atļaut kultūras un izklaides norišu fiksēšanu - ieraksta veikšanu vai tiešraides translāciju un ar šīs norises sagatavošanu nepieciešamo darba procesu ievērojot «Kultūras norišu drošības protokolu»

Izglītības jomā

- Pārtraukt mācību procesa norisi klātienē visās izglītības iestādēs un nodrošināt mācības attālināti, izņemot:
  - pirmsskolas izglītības programmas apguvi bērniem, kuru likumiskie pārstāvji paši nevar nodrošināt bērnu pieskatīšanu, ja izglītības iestādē nodarbinātie mācību procesa laikā un ārpus tā lieto mutes un deguna aizsegus;
  - kvalifikācijas eksāmenu kārtošanu izglītojamajiem un augstskolu beidzējiem (ja nav alternatīvu risinājumu);
  - klīnisko praksi rezidentūrā;
  - programmas apguvi sociālās korekcijas izglītības iestādē "Naukšēni", speciālās izglītības iestādēs un tādās izglītības iestāžu speciālās izglītības klasēs, kurās īsteno speciālo pamatizglītības programmu skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem;
- Turpināt sniegt bērnu uzraudzības pakalpojumu bērnu likumiskiem pārstāvjiem, kuri paši nevar nodrošināt bērnu pieskatīšanu
- Pieaugušo profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un neformālās izglītības programmu apguvi nodrošināt attālināti
- Interesu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu apguvi nodrošināt attālināti

Iekšzemes pasažieru pārvadājumi

- Starppilsētu pasažieru pārvadājumi tiek veikti līdz 50% noslodzei, nodrošinot pasažieru sēdēšanu pa vienam (izņemot pavadāmu personu), lietojot sejas maskas un vēdinot transporta līdzekli.
- Pilsētas pasažieru pārvadājumi tiek veikti līdz 50% noslodzei, nodrošinot pasažieru sēdēšanu pa vienam (izņemot pavadāmu personu) un lietojot sejas maskas, vienlaikus nodrošinot, ka:
  - Pakalpojuma intensitāte tiek organizēta elastīgi un atbilstoši pasažieru plūsmām, lai nodrošinātu prasību izpildi;
  - Transporta līdzekļa pieturas vietas pilsētā un piepilsētā neatrodas tuvāk par 3 km (katra 3.pietura) viena no otras;
  - Transporta līdzeklī pastāvīgi atvērtas vēdināšanas lūkas, gaisa aprites nodrošināšanai;
  - Tiek atceltas visa veida valsts un pašvaldību noteiktās atlaides
- Taksometra pārvadājumi tiek veikti vienam pasažierim (izņemot pavadāmu personu), lietojot sejas maskas un vēdinot transporta līdzekli
- Privātā transportlīdzeklī atļauts pārvietoties vienas mājsaimniecības ietvaros vai pārvedāt vienu personu (izņemot pavadāmu personu) lietojot sejas maskas un vēdinot transporta līdzekli

Pārrobežu migrācija

- Pārtraukt visus starptautiskos pasažieru pārvadājumus (gaiss/zeme/ūdens)
- Pārtraukt visus tūrisma pakalpojumus

VAI

- Latvijā ieceļot (ieskaitot tranzītā) atļauts tikai personām, kuras veikušas PCR Covid-19 testu, kas veikts ne agrāk kā 72 (48) h pirms robežas šķērsošanas, un kurš reģistrējies www.covidpass.lv, izņemot:
  - Starptautiskos un pierobežu kravu pārvadātājus, kas var apliecināt savu statusu – (Starptautiskajiem kravu pārvadātājiem aizliegts atrasties publiskās vietās, izņemot, apstāties un uzturēties vienīgi DUS, speciālās pieturas vietās, kravas nogādāšanas vai uzņemšanas vietā, vai dzīves vietā.
- Starptautiskajam pasažieru pārvadātājam (gaiss/ūdens/zeme) atļauts uzņemt tikai tos pasažierus, kuri var uzrādīt negatīvu PCR Covid-19 testu, kas veikts ne agrāk kā 72 (48) h pirms plānotās ierašanās Latvijā un apliecinājumu reģistrācijai www.covidpass.lv
- Privātā transportlīdzeklī atļauts ieceļot (ieskaitot tranzītā) vienas mājsaimniecības ietvaros vai ar vienu personu (izņemot pavadāmu personu) lietojot sejas maskas un vēdinot transporta līdzekli. Personām transportlīdzeklī jābūt veikušām PCR Covid-19 testu, kas veikts ne agrāk kā **72 (48) h** pirms robežas šķērsošanas, un kuras reģistrējušās www.covidpass.lv

Ārstniecības iestāžu veselības aprūpes pakalpojumi

- Ārstniecības iestādēm nodrošināt un nepārtraukt šādu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu:
  - neatliekamo medicīnisko un akūto palīdzību, tai skaitā zobārstniecības, nepieciešamos izmeklējumus un konsultācijas
  - ģimenes ārsta sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus
  - Valsts asinsdonoru centra sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus
  - vakcinācijas pakalpojumus
  - veselības aprūpes pakalpojumus mājās
  - grūtnieču aprūpi
  - laboratorijas pakalpojumus

Piketi, sapulces un gājieni

- Piketi, sapulces un gājieni, kuri saskaņoti noteiktā kārtībā, var notikt ārtelpās līdz 10 cilvēkiem, ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības

Reliģiskie pasākumi

- Reliģiskās darbības veikšanas vietās darbu uzsākt ne agrāk kā plkst.6.00 un beigt ne vēlāk kā plkst.20.00, ievērojot «Reliģisko vietu drošības protokolu»

Kristības, kāzas un bēres

- Var notikt klātienē ceremoniālais pasākums nepārsniedzot 10 personu klātbūtni un ievērojot epidemioloģiskās drošības pasākumus

Uzraudzības un kontroles izmaiņas

- Valsts policija, pašvaldības policija un Valsts robežsardze izstrādā un īsteno ĀS pasākumu ievērošanas kontroles plānu
- Valsts policija, pašvaldības policija un Valsts robežsardze ir tiesīgas veikt gan iekšzemes, gan pārrobežas migrācijas kontroles pasākumus
- Pašvaldības savā administratīvajā teritorijā nodrošina karantīnā un pašizolācijā esošu personu (pašvaldības tiek nodrošinātas ar nepieciešamo informāciju) uzraudzību (valsts kompensēts) un atbalstu vajadzības gadījumā. Nepieciešamības gadījumā piesaistot Valsts policiju un pašvaldības policiju

Mobilizācijas aktivizēšana

- Lai nodrošinātu vakcīnu piegāžu un loģistikas drošību, Aizsardzības ministrija (NBS) aktivizē mobilizācijas sistēmu un nodrošina vakcinācijas procesa koordināciju:
  - Vakcīnu loģistikas (distribūcija) procesa pārlikšana uz mobilizācijas principiem, centralizētu loģistikas sistēmu NBS vadībā un kontrolē;
  - Atteikšanās no prioritārajiem sarakstiem, lai veiktu masveida vakcinācijas pasākumus
  - Vakcinēšanas vietu un procesu prasību pārskatīšana, pielāgojot tos krīzes situācijai, vienlaikus nodrošinot higiēnas un drošības prasības

*mobilizācijas aktivizācija iespējama ar MK lēmumu ārkārtas situācijas laikā.

Riski

- Paaugstināta neapmierinātība daļā sabiedrības, īpaši agresīvākās Covid-19 noliedzēju grupās, kuru aktivitātes medijos un sociālajās vietnēs var eskalēties, kā arī paredzami pieteikumi tiesās un aicinājumi protestēt, nesankcionēti protesti, kas var izvērsties masu nekārtībās
- Pieteikumu skaita tiesās palielināšanās
- Uzraudzības, skaidrošanas, kontroles, sodīšanas un samērīguma balansa nodrošinājums
- Vardarbības, psiholoģiskās un sociālās spriedzes iespējams pieaugums
- Spēja savlaicīgi sagatavoties un īstenot kontrolētu un plūstošu izeju no ārkārtējās situācijas ar ilgtspējīgiem risinājumiem

Komunikācija

- Mērķēts komunikācijas plāns, kurš koncentrēts tieši šim posmam ar šādiem uzsvāriem ieiešanas un iziešanas fāzēs
- Informēšana, skaidrošana, atbildēšana uz jautājumiem, iedvesmošana
- Informēšana, iedvesmošana, statistikas interpretēšana, skaidrošana par drošības prasībām pēc ārkārtējās situācijas

Turpmākā rīcība un sabiedrības atbalsta pasākumi

- Sagatavot, pieņemt un savlaicīgi ieviest mērķētus kompensējošus mehānismus
- Sagatavot un aicināt sniegt sabiedrības atbalsta pasākumus – sociālo un psiholoģisko atbalstu, Radio un TV programmu klāstu, valsts apmaksātu/bezmaksas video (filmas, kultūras un sporta raidījumi u.c.) arhīvu pieejamību
- Informēt, skaidrot un meklēt labākās īstenošanas iespējas ar sociālajiem partneriem (LDDK, LTRK, LPS, LBĀS, NVO, u.c.) pirms lēmuma formālas pieņemšanas
- Veikt nepieciešamo pasākumu kopumu, lai nodrošinātu Covid-19 pārvaldību pēc ārkārtējās situācijas beigām ieviešot «drošo protokolu» politiku, šādā kontrolētā secībā:
  - Izglītības iestāžu pakāpeniska darbības atjaunošana (2)*
  - Tirdzniecības pakāpeniska darbības atjaunošana (5)*
  - Veselības aprūpes pakalpojumu elastīga sniegšanas atjaunošana (3)*
  - Personu pārvietošanās ierobežojumu pakāpeniska atcelšana iekšzemē (1)*, ieskaitot iekšzemes tūrismu
  - Kultūras un sporta ierobežojumu pakāpeniska atcelšana ārtelpās (4)*, iekštelpās (7)*
  - Valsts un pašvaldību institūciju pakalpojumu ierobežojumu pakāpeniska atcelšana prioritārā secībā (6)*
  - Sabiedriskās ēdināšanas un labsajūtas klātienēs pakalpojumu pakāpeniska atjaunošana (7)*
  - Starptautisko pasažieru pārvadātāju un tūroperātoru pakalpojumu pakāpeniska atjaunošana (8)*
- Informēt un skaidrot plānoto pasākumu kopumu - Saeimas institūcijas un Valsts prezidentu

*KVPS subjektīvs nozīmīguma vērtējums

Ekonomiskās ietekmes novērtējums (I)

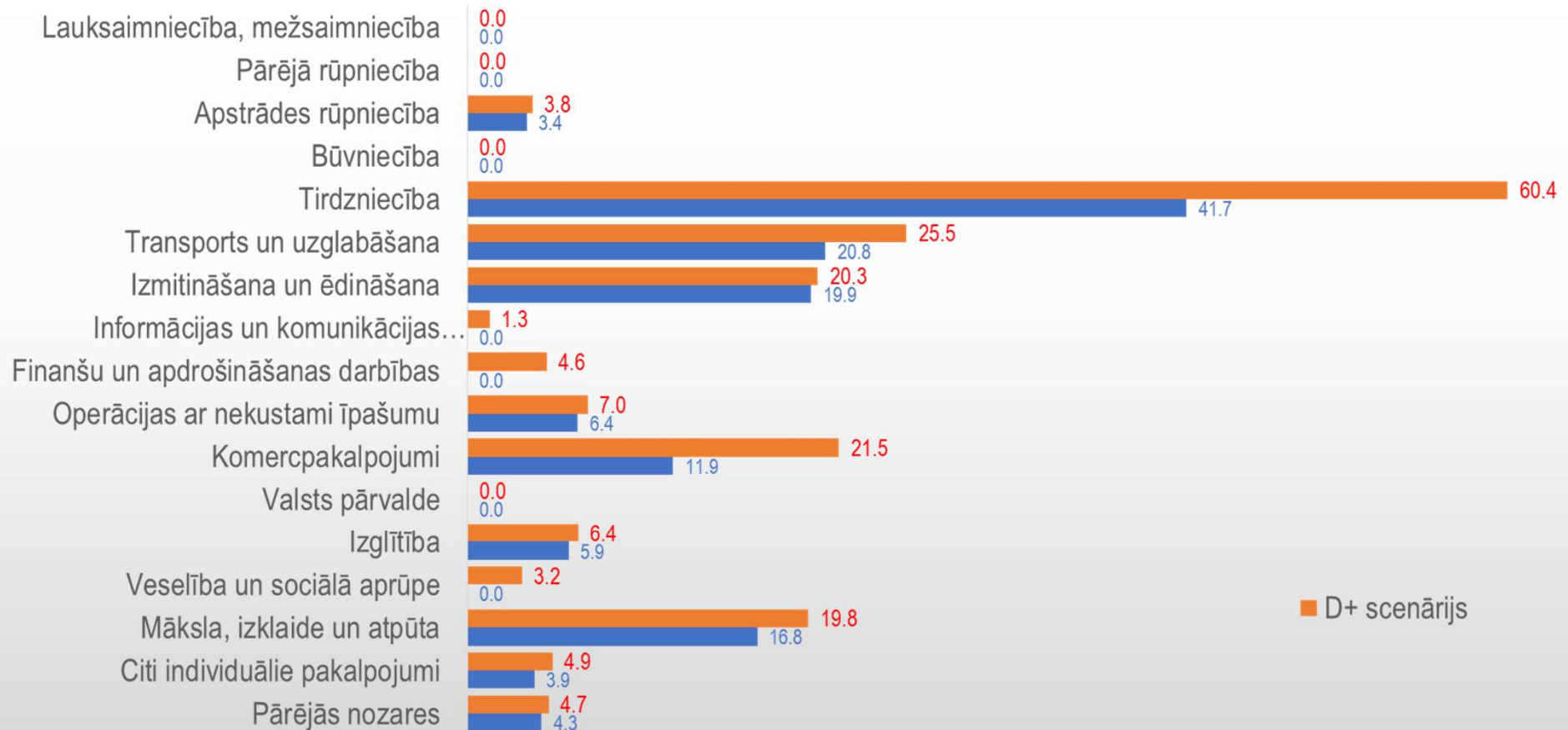
- Scenārija ietekme. Pamatpieņēmumi NACE nozaru griezumā
  - Lauksaimniecība, mežsaimniecība – turpina darbu atbilstoši «Drošas darba vietas protokolam»
  - Apstrādes rūpniecība – turpina darbu atbilstoši «Drošas darba vietas protokolam»
  - Pārējā rūpniecība – turpina darbu atbilstoši «Drošas darba vietas protokolam»
  - Būvniecība – turpina darbu atbilstoši «Drošas darba vietas protokolam»
  - Tirdzniecība – būtiski ierobežota, preču saraksti, darbojas pārtikas veikali, DUS, aptiekas utml.
  - Transports un uzglabāšana – nenotiek starptautiskie pasažieru pārvadājumi, ierobežojumi sabiedriskajā transportā
  - Izmitināšana un ēdināšana – ierobežota, ēdināšanas vietās atļaut izsniegt ēdienu tikai līdzņemšanai, tai skaitā ārtelpās
  - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi – darbu turpina daļa nozares, kas var strādāt attālināti
  - Finanšu un apdrošināšanas darbības – darbu turpina daļa nozares, kas var strādāt attālināti
  - Operācijas ar nekustami īpašumu – darbu turpina daļa nozares, kas var strādāt attālināti
  - Komercepakalpojumi – darbu turpina daļa nozares, kas var strādāt attālināti
  - Valsts pārvalde – darbu turpina daļa nozares, kas var strādāt attālināti, klātienē darbojas policija, VUGD, NBS utt.
  - Izglītība – mācības attālināti skolā, augstskolās, pieaugušo izglītībā. Interesu izglītība un privātie mācību centri klātienē slēgti
  - Veselība un sociālā aprūpe – ierobežoti pakalpojumi, kas nav neatliekami
  - Māksla, izklaide un atpūta – atcelti visi izklaides, atpūtas, sporta un kultūras pasākumi, izņemot profesionālo sportu, kultūras tiešraides translācijas
  - Citi pakalpojumi – slēgti, t.sk. frizieri un skaistumkopšana. Atļautas kristības, kāzas un bēres

Ekonomiskās ietekmes novērtējums (II)

		D+ scenārijs			
1 nedēļa, milj. EUR		61,1 M €			
3 nedēļas, milj. EUR		183,3 M €			
3 nedēļas, % no IKP		0.62 %			
		A. Scenārijs	B. scenārijs	C. scenārijs	D. scenārijs
1 nedēļa, milj. EUR		49,4 M €	45,2 M €	35,6 M €	241,7 M €
3 nedēļas, milj. EUR		148,2 M €	135,5 M €	106,7 M €	725,0 M €
3 nedēļas, % no IKP		0.51%	0.46%	0.36%	2.5%

Ekonomiskās ietekmes novērtējums (III)

Krīzes vadības padomes sekretariāts

Paldies

Q & A

24.03.2021

K.Druvaskalns